

عنوان مقاله:

بررسی آسیب‌پذیری مراکز ثقل کلان‌شهر تبریز از دیدگاه پدافند غیرعامل

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شهری، دوره 8، شماره 30 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

محمد رضا پور محمدی - هیئت علمی و رئیس دانشگاه تبریز

رسول قربانی - هیئت علمی و رئیس گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز

غفور علی زاده - مدیر پژوهشی و کارآفرینی دانشگاه پیام نور مرکز تبریز

خلاصه مقاله:

با توجه به پیشرفت‌هایی که در حوزه مهندسی رزمی در کشورهای پیشرفته به وجود آمده و با توجه به نقش و جایگاه منحصربه‌فرد ژئوپلیتیک، ژئواستراتژیک و ژئواکونومیک کلانشهر تبریز در کشور و وجود تنوع خطرپذیری در آن، بررسی حفاظت از شهروندان و زیرساخت‌های آن ضروری است. در این مقاله سعی شده با استفاده از اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل به مراکز ثقل شهر، نقش تدافعی و امنیت داده شود تا شهر بتواند در زمان تهدید مبنای خود یعنی حملات هوایی و موشکی، کمترین خسارات جانی و مالی را متحمل شود. تحلیل‌های لازم در مورد چگونگی پراکنش و نحوه استقرار مراکز ثقل در سطح کلانشهر تبریز با استفاده از نرم‌افزارهای GIS و تحلیل شبکه‌ای انجام شده است. نتایج بررسی‌های مدل تعیین سطوح مراکز ثقل کلانشهر تبریز نشان می‌دهد، از مجموع 32 دارایی، یک دارایی به‌عنوان مرکز حیاتی، 16 دارایی به‌عنوان مراکز حساس، 13 دارایی به‌عنوان مراکز مهم و دو دارایی به‌عنوان مراکز قابل نگهداری طبقه‌بندی شده‌اند و در این بررسی‌ها با توجه به تهدید مبنا «حملات هوایی و موشکی» 20 مرکز از 32 مرکز مورد بررسی را این تهدید تحت شعاع آسیب خود قرار داده است. در تهیه نقشه نهایی پهنه‌بندی آسیب‌پذیری با استفاده از نرم‌افزار GIS حاصل از پنج معیار و بیست‌ودو شاخص مورد بررسی، نشان داد که 21 درصد از کل مساحت کاربری‌های اراضی شهر جزو مناطق آسیب‌پذیری بسیار بالا و 3/32 درصد جزو مناطق آسیب‌پذیری زیاد است. الگوی پراکنش فضایی زیرساخت‌های شهر تبریز با استفاده از مدل میانگین نزدیکترین همسایگی، نشانگر توزیع خوشه‌ای زیرساخت‌های شهر تبریز بود که این امر به‌دوراز اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل بوده و تشدیدکننده میزان آسیب‌پذیری مکانی شهر است.

کلمات کلیدی:

آسیب‌پذیری، مراکز ثقل، پدافند غیرعامل، سیستم اطلاعات جغرافیایی، شهر تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1158163>

